

2020

SANASTON
AVOIMUUSRAPORTTI

2023

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	3
-----------------------	---

Toimintakertomus, tilinpäätös ja rahavirtalaskelma

Toimintakertomus (1. b)	6
Tuloslaskelma (1. a)	9
Tase (1. a)	10
Tilinpäätöksen liitetiedot	11
Tilintarkastuskertomus	18
Rahoituslaskelma (1. a)	22

Oikeudellinen ja hallinnollinen rakenne

Oikeudellinen ja hallinnollinen rakenne (1. d–f)	25
Kieltäytymiset myöntää kirjallisuuden käyttö lupaa (1. c)	26
Muuta huomioitavaa	26

Taloudelliset tiedot

Taloudelliset tiedot (tuotot ja kulut) (2. a–c)	28
Oikeudenomistajille kuuluvat määrät (2. c)	30
Muilta yhteishallinnointiorganisaatioilta saadut ja niille tilitetyt määrät (2. d)	38

Kollektiivihallinnointidirektiivin (2014/26/EU) 22. artiklan 2 kohdassa ja sen liitteessä tarkoitettujen tietojen kohdistettu sijainti on merkitty sisällysluettelossa otsikon perään sekä jäljempänä tekstissä alaviittein.

JOHDANTO

Sanasto lyhyesti

Kirjallisuuden tekijänoikeusjärjestö Sanasto on vuonna 2005 perustettu voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää, valvoa ja hallinnoida kirjallisuuden alan tekijöiden oikeuksia Suomessa ja ulkomailla.

Sanasto pitää huolta kirjailijoiden ja kääntäjien oikeuksista, kerää ja tilittää tekijänoikeuskorvauksia sekä vaikuttaa yhteiskunnallisesti kirjallisuuden tekijöiden puolesta. Kirjallisuuden käyttäjille Sanasto tarjoaa toimivia luparatkaisuja. Lisäksi Sanaston tehtäviin kuuluu yhteiskunnallinen vaikuttaminen tekijöiden aseman parantamiseksi, tekijänoikeuksien puolustamiseksi ja tekijänoikeusmyönteisen ilmapiirin edistämiseksi. Sanasto edustaa yli 17 000:aa kirjallisuuden tekijää.

Ensimmäinen tilitys e-lainauskorvausta

Vuoden 2023 aikana keräsimme tekijänoikeuskorvauksia 12,96 miljoonaa euroa, mikä vastaa edellisen vuoden tasoa. Korvauksia tilitettiin oikeudenhaltijoille yhteensä yli 12,6 miljoonaa euroa. Asiakasmäärämme jatkoi edelleen kasvuaan – joukkoomme liittyi vuoden aikana 1 336 uutta asiakasta. Laaja edustavuus takaa korvausten tehokkaat tilitykset, kun pystymme tavoittamaan yhä suuremman joukon korvauksiin oikeutettuja oikeudenhaltijoita.

Eduskuntavaalien myötä edellinen kirjallisuuskummikausi päättyi ja uusi kausi avattiin syyskuussa 19 kummin voimin. Syksyllä hallituksen esitys tekijänoikeuslain muutoksesta valmistui, minkä myötä e-lainauskorvauksen asema lainauskorvausjärjestelmässä kuitenkin vakiintui vuoden 2024 alusta lähtien. Kritisoiimme esitystä kuitenkin siitä, että äänikirjojen lukijat tuotiin edunsaajien piiriin ilman kunnollista lausumiskierrosta ja vaikutusten arviointia. Joulukuussa Sanasto maksoi ensimmäisen kerran e-lainauskorvausta yleisten kirjastojen e-lainoista opetus- ja kulttuuriministerin erillispäätöksellä.

Yhteishallinnointilaki ja avoimuusraportti

Vuoden 2017 alusta voimaan tullut laki tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista edellyttää, että yhteishallinnointiorganisaatiot julkaisevat toiminnastaan vuosittain avoimuusraportin. Avoimuusraportin tarkoituksena on antaa läpinäkyvä ja vertailukelpoinen kuva yhteishallinnointiorganisaation toiminnasta sekä taloudellisista tunnusluvuista. Yhteishallinnointiorganisaation edellytetään julkaisevan vuotuinen avoimuusraportti verkkosivuillaan kahdeksan kuukauden kuluessa organisaation tilikauden päättymisestä.

Avoimuusraportissa avataan Sanaston toiminnan ja talouden tunnuslukuja, jotta lukija saisi käsityksen Sanaston toiminnasta yhteishallinnointiorganisaationa. Tilinpäätöstietojen ja toimintakertomuksen lisäksi raportista löytyvät tarkemmat luvut Sanaston keräämistä ja tilittämistä tekijänoikeuskorvauksista.

Huomioitavaksi: Kollektiivihallinnointidirektiivin 22. artiklan kohdan 2 liitteessä mainittu erityisraportti sosiaali-, kulttuuri- ja koulutuspalveluja varten vähennettyjen summien käytöstä ei koske Sanastoa, koska Sanastolla ei ole toimintaa tällä alueella.¹

---

¹ 2014/26/EU liitteen kohta 1. h) ja 3.

Sanasto ry, Sanasto rf

TOIMINTAKERTOMUS,
TILINPÄÄTÖS
JA RAHOITUSLASKELMA

Tilikausi 1.1.2023–31.12.2023

1. Toiminta-ajatus

Sanasto ry, Sanasto rf on kirjallisuuden tekijänoikeusjärjestö. Palvelemme kirjallisuuden tekijöitä muun muassa keräämällä kirjallisuuden jälkikäytöstä kertyviä tekijänoikeuskorvauksia ja tilittämällä ne edelleen oikeudenomistajille. Palvelemme myös kirjallisuuden käyttäjiä myöntämällä lupia kirjallisuuden käyttöön erilaisissa tilanteissa. Edunvalvontatyömme tavoitteena on, että lainsäädäntö suojaa tekijän oikeuksia ja mahdollistaa luovan työn tekemisen ja sillä elämisen.

2. Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen sekä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Sanaston asiakasmäärä kasvoi jälleen vakaasti toimintavuoden aikana, ja vuoden lopussa meillä oli yli 17 000 asiakasta. Tämän seurauksena tavoitimme korvauksiin oikeutetut tekijät entistä paremmin ja tilityksemme tehostuivat entisestään. Jatkamme tulevaisuudessakin aktiivista asiakashankintaa ja viestimme eri tahoille säännöllisesti, jotta tieto korvauksista tavoittaisi kaikki kirjallisuuden tekijät.

Sanaston keräämiä tekijänoikeuskorvauksia tilitettiin vakiintuneen tilitysaikataulun mukaisesti neljä kertaa vuodessa. Vuoden aikana tehtiin paljon töitä tekijöiden ja kirjallisuuden käyttäjien tekijänoikeustietoisuuden parantamiseksi niin koulutuksissa kuin kirja-alan tapahtumissa.

Keväällä 2023 astui voimaan Tekijänoikeuslain uudistus, jolla EU:n DSM-direktiivi implementoitiin osaksi kansallista lainsäädäntöä. Muutos piti sisällään mm. uuden 16 g §:n, jossa säädetään kaupallisesta jakelusta poistuneiden teosten käyttämisestä arkistoissa, kirjastoissa ja museoissa sopimuslisenssin nojalla. Tämän uuden sopimuslisenssialueen johdosta Sanasto päivitti asiakkuussopimuksensa keväällä 2023.

Kampanjoimme voimakkaasti teknologianeutraalin lainauskorvauksen puolesta: Sanasto ja 19 kirjallisuuskumppia tekivät vaikuttamistyötä ympäri vuoden kymmenissä tapaamisissa päättäjien kanssa. Vuonna 2023 maksettiin ensimmäistä kertaa e-lainauskorvausta yleisten kirjastojen e-lainoista opetus- ja kulttuuriministerin päätöksellä. Sanasto osallistui aktiivisesti e-lainauskorvausta koskevaan lainvalmisteluun ja joulukuussa 2023 eduskunta hyväksyi tekijänoikeuslakiin uuden 38 a §:n, joka vakiinnutti e-lainauskorvauksen lainsäädäntöön. Uuden säännöksen myötä myös äänikirjojen lukijat tuotiin e-kirjojen ja e-äänikirjojen kirjastokäytön korvauksen piiriin. Vuoden aikana päivitimme myös tilitysperiaattemme huomioimaan e-lainauskorvaukset.

Vaikuttamistyössä jatkoimme myös hyvää yhteistyötä muiden tekijänoikeusjärjestöjen sekä luovan alan toimijoiden kanssa.

Uusi OmaSanasto-verkkopalvelu otettiin käyttöön maaliskuussa 2023. Uudistus oli Sanaston mittakaavassa iso investointi, ja kehityshankkeen kulut aktivoidaan taseeseen ja kirjataan alas 10 vuoden tasapoistoina. Lisäksi jatkoimme osallistumista Kansalliskirjaston koordinoimaan projektiin, jonka on määrä parantaa tekijänoikeusjärjestöjen metadatta hankkimalla tekijöille kansainväliset ISNI-tunnisteet.

Tarjosimme lupa-asiakkaillemme helposti saavutettavia kirjallisuuden käyttölupia. Uutena lupa-alueena astui 1.1.2023 voimaan kirjastojen verkkolupa, joka sujuvoittaa kirjallisuuden ja kuvituksen käyttöä kirjastojen verkkokanavissa. Pilottilupa on voimassa 31.12.2024 asti.

---

² 2014/26/EU liitteen kohta 1. b)

Vuoden 2023 alussa Sanaston uutena toiminnanjohtajana aloitti **Niina Vettensola**.

Arvioimme tulevan kehityksen järjestön talouden ja toiminnan suhteen vakaaksi. Edustamiemme tekijöiden määrä tulee oletettavasti kasvamaan tasaisesti ja myös kerättävien tekijänoikeuskorvausten kokonaissumma tulee kasvamaan vuonna 2024.

3. Riskit ja epävarmuustekijät

Toimintaamme ei liity erityisiä riski- tai epävarmuustekijöitä mutta yleinen maailmantilanne konflikteineen voi aiheuttaa epävarmuutta rahoitusmarkkinoilla ja sitä kautta vaikuttaa yhdistyksen sijoitusvarallisuuden arvostukseen. Sanaston toiminta ja talous ovat kuitenkin vakaalla ja tuottavalla pohjalla. Seuraamme myös tiiviisti kotimaassa ja Euroopan unionissa vireillä olevia lainsäädäntöhankkeita, joilla voi olla vaikutuksia tekijöiden toimintaedellytyksiin.

4. Tunnusluvut sekä talous ja varainhankinta

Keräsimme vuoden 2023 aikana tekijänoikeuskorvauksia yhteensä yli 12,9 miljoonaa euroa. Kerättyjen korvausten yhteissumma on n. 400 000 € suurempi kuin vuonna 2022 kerättyjen tekijänoikeuskorvausten summa.

Sanasto on voittoa tavoittelematon aatteellinen yhdistys. Toimintamme kulut katetaan kerätyistä tekijänoikeuskorvauksista pidätettävillä hallinnointikulupidätyksillä sekä sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotoilla. Toimintamme kulut olivat vuonna 2023 noin 1,4 miljoonaa euroa. Merkittävin osuus kuluista koostuu henkilöstökustannuksista sekä it-järjestelmien kehitys- ja ylläpitokustannuksista. Vuonna 2023 Sanaston kulupidätys oli lainauskorvausten osalta 10,56 % ja muiden tekijänoikeuskorvausten osalta 9 %.

Yhdistyksen taloutta ja sijoitustoimintaa hoitaa toiminnanjohtaja, joka raportoi yhdistyksen hallitukselle. Yhdistyksen sijoitustoiminnassa tehdään matalariskisiä ratkaisuja. Sanaston vuosikokous on hyväksynyt yhdistyksen sijoitusperiaatteet. Sijoitus- ja rahoitustoiminnasta vuoden aikana kertyneet tuotot käytettiin Sanaston toiminnan kulujen kattamiseen.

Tilitimme vuonna 2023 tekijänoikeuskorvauksia yhteensä lähes 12,6 miljoonaa euroa yli 13 190:lle kirjallisuuden tekijälle ja edesmenneiden tekijöiden oikeudenomistajalle. Asiakkaistamme 75,79 % sai Sanastosta korvauksia vuoden 2023 aikana. Tilitysrytmimme on nopea, ja tilitämme valtaosan toimintavuoden aikana keräämistämme korvauksista niihin oikeutetuille tekijöille jo ennen toimintavuoden päättymistä. Sanaston tilityksissä noudatetaan vuosikokouksen hyväksymiä tilitysperiaatteita, jotka ovat nähtävissä verkkosivuillamme.

Julkaisemme tilastotietoja vuoden aikana tekemistämme tilityksistä verkkosivuillamme osoitteessa sanasto.fi/tilastot. Toimintavuoden aikana antamamme lausunnot löytyvät osoitteesta sanasto.fi/lausunnot.

5. Tietoa organisaatiosta, johdosta ja tilintarkastajista

Sanaston toiminnasta vastaa kuusihenkinen hallitus yhdessä toiminnanjohtajan kanssa. Toimintavuoden aikana Sanaston palveluksessa työskenteli yksitoista henkilöä.

Julkaisemme vuosittain toiminnastamme avoimuusraportin ja vuosikertomuksen, joissa kerromme muun muassa toiminnastamme, organisaatiostamme, hallituksemme kokoonpanosta ja tilintarkastajista. Vuosikertomus ja avoimuusraportti ovat luettavissa verkkosivuillamme osoitteessa sanasto.fi/julkaisut.

VUOSI 2023 LUKUINA

SANASTO EDUSTAA

17000

KIRJAILIJAA JA KÄÄNTÄJÄÄ

■ NAISIA
56 %

■ MIEMIÄ
40,2 %

■ PERIKUNTIA
3,8 %

76 %

SANASTON ASIAKKAISTA SAI
TEKIJÄNOIKEUSKORVAUKSIA

1336

UUTTA ASIAKASTA

VUONNA 2023 TILITETTIIN

12,6

M€, JOSTA 12,1 M€ OLI
LAINAUSKORVAUSTA

SANASTOSTA HANKITTIIN

332

KIRJALLISUUDEN
ESITYSLUPAA

171

KIRJALLISUUDEN
JULKAISULUPAA

JULKAISIMME 66
VERKKOARTIKKELIA

LÄHETIMME 14 ASIAKAS-
KIRJETTÄ KIRJAILIJOILLE
JA KÄÄNTÄJILLE

TEKIJÄNOIKEUSVISAILUUMME
OSALLISTUI 2 500
KIRJAMESSUVIERASTA

YLI

12000

SEURAAJAA SOSIAALISEN
MEDIAN KANAIVISSA

TULOSLASKELMA³

TULOSLASKELMA

Sanasto ry

Korkeavuorenkatu 30 A, 5. krs

00130 Helsinki

Y-tunnus 1981169-8

	01.01.2023	01.01.2022
Rahayksikkö EURO	-31.12.2023	-31.12.2022
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot	12 967 553,13	12 549 759,59
Henkilöstökulut	-842 444,70	-802 465,92
Poistot	-69 236,15	-67 067,38
Muut kulut	-534 120,05	-522 357,64
Kulut yhteensä	-1 445 800,90	-1 391 890,94
Toiminnanalan kate	11 521 752,23	11 157 868,65
Kirjallisuuden tekijänoikeusrahasto		
Kulut	0,00	-24 902,91
Kulut yhteensä	0,00	-24 902,91
Varainhankinta		
Tuotot	2 000,00	2 000,00
Tuotot yhteensä	2 000,00	2 000,00
Varainhankinnan kate	2 000,00	2 000,00
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot	188 500,55	85 347,74
Kulut	-106 058,67	-88 468,70
Sijotus- ja rahoitustoiminta yhteensä	82 441,88	-3 120,96
Tuotto-/kulujäämä	11 606 194,11	11 131 844,78
Siirrot rahastoihin/rahastoista	0,00	24 902,91
Siirrot oikeuden omistajille		
Tilikaudella tilitetyt tekijänoikeuspalkkiot	-8 710 073,17	-8 577 918,12
Siirto tilitettäväksi oikeudenomistajille	-2 289 831,48	-1 972 584,34
Varaukset yllättäville vaatimuksille	-606 289,46	-606 245,23
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,00	0,00

³ 2014/26/EU liitteen kohta 1. a)

TASE

Sanasto ry

Korkeavuorenkatu 30 A, 5. krs
00130 Helsinki
Y-tunnus 1981169-8

Rahayksikkö EURO	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	492 418,49	515 761,48
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	492 418,49	515 761,48
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	3 893,10	5 190,80
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	3 893,10	5 190,80
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	6 310 501,08	6 376 265,13
Sijoitukset yhteensä	6 310 501,08	6 376 265,13
Pysyvät vastaavat yhteensä	6 806 812,67	6 897 217,41
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	8 623,02	19 327,89
Muut saamiset, lyhytaikaiset	298 296,22	229 132,98
Siirtosaamiset, lyhytaikaiset	2 940,95	4 285,50
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	309 860,19	252 746,37
Saamiset yhteensä	309 860,19	252 746,37
Rahat ja pankkisaamiset	5 221 449,37	6 184 206,22
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	5 531 309,56	6 436 952,59
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 338 122,23	13 334 170,00
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Tilikauden yli-/alijäämä	0,00	0,00
Tilikauden tulos	0,00	0,00
Oma pääoma yhteensä	0,00	0,00
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	39 301,31	32 483,42
Ostovelat	53 189,81	74 805,60
Jakovelat	9 908 611,52	10 937 197,38
Muut velat	2 170 936,70	2 136 632,18
Siirtovelat	166 082,89	153 051,42
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	12 338 122,23	13 334 170,00
Vieras pääoma yhteensä	12 338 122,23	13 334 170,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12 338 122,23	13 334 170,00

⁴ 2014/26/EU liitteen kohta 1. a)

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Sanasto ry, Sanasto rf

TILINPÄÄTÖS

Korkeavuorenkatu 30 A
00130 HELSINKI
Y-tunnus 1981169-8

31.12.2023

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostusperiaatteet

Aineellisten hyödykkeiden tasearvo on niiden alkuperäinen hankintameno, josta on vähennetty jäljempänä selostetut suunnitelman mukaiset poistot.

Sijoitukset on arvostettu hankintahintaan tai tätä alempaan markkina-arvoon.

Vaihtuvien vastaavien arvostusperiaatteet

Rahoitusomaisuuteen merkityt myynti- ja muut saamiset on arvostettu nimellisarvoonsa tai tätä alhaisempaan todennäköiseen arvoonsa.

Jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Yhdistyksen pysyvien vastaavien hankintameno poistetaan ennalta laaditun suunnitelman mukaisesti. Poistoina kirjataan kuluksi EVL:n kulloinkin salliman enimmäispoiston määrä.

Hyödykkeet, joiden todennäköinen taloudellinen käyttöaika on alle kolme vuotta, sekä pienhankinnat on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikauden kuluksi.

Lainauskorvausten tilitysjärjestelmän luomisesta ja kehittämisestä aiheutuneet kustannukset aktivoidaan muihin aineettomiin hyödykkeisiin, jotka poistetaan tasapoistoina 10 vuodessa.

Koneet ja kalusto 25 % menojäännöspoisto

Oikean ja riittävän kuvan antamiseksi esitettävät tiedot

Yleinen maailmantilanne konfliktineen voi aiheuttaa epävarmuutta rahoitusmarkkinoilla ja sitä kautta vaikuttaa yhdistyksen sijoitusvarallisuuden arvostukseen.

Tuoslaskelmaa koskevat liitetiedot

	2023	2022
Varsinaisen toiminnan tuotot		
Lainauskorvausmäärärahat (LK)	11 975 249,35	11 967 742,95
Lainautiedon hankintaan saadut korvaukset	50 000,00	50 000,00
Celia-omakirjalainakorvaukset (COM)	150 540,04	157 161,56
Radio- ja televisiokäyttökorkvaukset	76 872,76	68 273,07
Ulkomaiset radio- ja televisiokäyttökorkvaukset	1 073,44	14 933,23
Esityskorkvaukset	13 461,96	12 125,74
Muut tekijänoikeuskorkvaukset	156 952,97	96 003,69
Radio- ja televisioarkistokorkvaukset	89 450,00	166 000,00
KAM korkvaukset/Kirjastojen poikkeusajan verkkokäyttö	3 945,27	4 800,00
Avustukset	4 556,34	9 960,35
e-Lainauskorvaukset	433 251,00	0,00
e-Lainauskorvaus tiedon hankintaa saadut korvaukset	10 000,00	
Ulkomaiset muut tekijänoikeuskorkvaukset	2 200,00	2 759,00
	<hr/>	<hr/>
	12 967 553,13	12 549 759,59

	2023	2022
Tilikauden palkat ja palkkiot		
Palkat ja palkkiot	702 019,36	672 909,49
Eläkekulut	122 635,69	114 320,75
Muut henkilösivukulut	17 789,45	15 235,68
	842 444,50	802 465,92

	2023	2022
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot		
Myyntivoitot	34 774,92	43 678,40
Korkotuotot	153 725,63	41 669,34
	188 500,55	85 347,74

Kulut		
Myyntitappiot	42 295,93	49 591,38
Korkokulut	184,13	1 690,57
Muut rahoituskulut	11 574,21	9 286,29
Osakkeiden ja osuuksien arvonalentumiset	52 004,40	27 900,46
	106 058,67	88 468,70

	2023	2022
Hallinnointikulupidätykset		
Varsinaisen toiminnan kulut	-1 445 800,90	-1 391 890,94
Tuotot, jotka käytetty kulujen kattamiseen		
Hallinnointikulupidätykset	1 349 827,68	1 374 696,55
Lainaustiedon hankinnan katetut kulut	6 975,00	8 355,00
Saadut avustukset	4 556,34	9 960,35
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	82 441,88	-3 120,96
Jäsenmaksutuotot	2 000,00	2 000,00
	1 445 800,90	1 391 890,94

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyviin vastaaviin kuuluvien arvopapereiden jälleenhankintahintojen ja kirjanpitoarvojen erotukset

<u>Arvopaperit</u>	2023	2022
Markkina-arvo	6 521 446,50	6 206 882,48
Kirjanpitoarvo	6 310 501,08	6 404 165,59
Erotus	210 945,42	-197 283,11

Tilikauden aikana on lisätty sijoituksia lyhyisiin korkosijoituksiin yhdistyksen sijoitusperiaatteiden mukaisesti.

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Jakovelat oikeudenomistajille korvauslajeittain:	2023	2022
Lainauskorvausmäärärahat	6 712 407,11	7 867 400,57
Celia-omakirjalainakorvaukset	91 541,12	98 214,58
e-lainauskorvaus	204 886,96	0,00
Radio- ja televisioikäyttökorvaukset	94 844,32	101 241,44
Esityskorvaukset	8 557,09	9 442,90
Muut tekijänoikeuskorvaukset	61 025,39	49 420,36
KAM-korvaukset	34 807,43	30 693,54
Radio- ja televisioarkistokorvaukset	272 434,11	351 326,37
Varaukset yllättäville vaatimuksille	2 428 107,99	2 429 457,62
	<u>9 908 611,52</u>	<u>10 937 197,38</u>

Vakuudet, vastuusitoumukset ja taseen ulkopuoliset järjestelyt

Leasingvuokrasopimusten mukaisten vuokrien nimellismäärät, eriteltyinä alkaneella ja siitä seuraavilla tilikausilla maksettaviin, samoin kuin näiden sopimusten olennaiset irtisanomis- ja lunastusehdot

	2023	2022
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	8 548,56	9 056,09
Myöhemmin maksettavat	3 457,47	12 006,03
Sitoumukset yhteensä	<u>12 006,03</u>	<u>21 062,12</u>

Yhdistyksen leasing sopimukset ovat tavanomaisia konttorilaitteita koskevia sopimuksia.

Muut annetut vastuusitoumukset

Yhdistyksellä on toimintiloja koskeva vuokrasopimus, jonka irtisanomisaika on 6 kk.

	2023	2022
Vuokravastuut	37 767,54	34 703,52

Henkilöstö (PMA 3.11)

	2023	2022
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	12	11

Sanasto ry

Korkeavuorenkatu 30 A, 5. krs
00130 Helsinki
Y-tunnus 1981169-8

31.12.2023

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä 7. päivänä maaliskuuta 2024

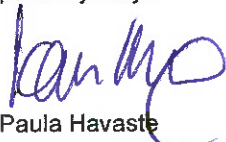
Sanasto ry:n hallitus

Peter Sandström
puheenjohtaja

Ilmi Villacis

Paula Havaste

Kaijamari Sivill

Rainer Oesch

Mikko Niemelä

Sanasto ry, Sanasto ry:n toiminnanjohtaja

Niina Vettensola

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä . päivänä . kuuta 2024

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö

Kirsi Aromäki
KHT

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
PL 1037
00101 HELSINKI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus

Sanasto ry:n jäsenille

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Sanasto ry:n (y-tunnus 1981169-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot. Lisäksi olemme tilintarkastaneet hallinnointilain edellyttämän avoimuusraportin.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Avoimuusraportti on laadittu yhteishallinnointilain säännösten

mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen ja avoimuusraportin laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja avoimuusraportin laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen ja avoimuusraportin, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltu- vissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä tai avoimuusraportissa kokonaisuu- tena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritetta- vassa tilintarkastuksessa. Virheellisyys voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säi- lytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheelli- syyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidens- siä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

Espoon Merenkävijät ry, Esbo Marinklubb rf

Tilintarkastuskertomus
tilikaudelta 1.1.–31.12.2023

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen ja avoimuusraportin, kaikki tilinpäätöksessä ja avoimuusraportissa esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös ja avoimuusraportti sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä ja avoimuusraporttia koskeva lausuntonme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 2. toukokuuta 2024

KPMG OY AB

Kirsi Aromäki
KHT

Sanasto ry tilintarkastuskertomus 2023

Tämä allekirjoitusliite koskee kaikkia tässä esikatselunäkymässä näkyviä allekirjoitettavia asiakirjoja ja liitteitä (yhdessä "Asiakirjat"). Allekirjoittamalla sähköisesti tämän allekirjoitusliitteen vahvistan lukeneeni ja ymmärtäneeni Asiakirjojen sisältämät ehdot ja hyväksyn ne (tarvittaessa asianmukaisen valtuutuksen nojalla).

Tämä asiakirjakokonaisuus sisältää seuraavat asiakirjat:

Allekirjoitettava asiakirja
Sanasto ry tilintarkastuskertomus 2023.pdf

Allekirjoitusliite (sisältäen sähköiset allekirjoitukset allekirjoittamisen jälkeen)
Allekirjoitusliite_Sanasto ry tilintarkastuskertomus 2023.pdf

Allekirjoittajat

KPMG Oy Ab
Kirsi Aromäki

Tämä allekirjoitusliite viittaa asiakirjaan
Sanasto ry tilintarkastuskertomus 2023.pdf
jonka SHA256-tiiviste on:

7b73340e13793850b868a1f6f41c92fb523512cc1e47f40524739da0576443d4

Allekirjoittajat:

<i>Nimi</i>	<i>Allekirjoitettu tunnisteella</i>	<i>Allekirjoituspäivä</i>
KIRSI MARJA AROMÄKI	Vahva sähköinen tunnistauminen	2024-05-02 12:07

Tämä tiedosto on sinetöity digitaalisella allekirjoituksella, joka toimii asiakirjan eheyden takaajana. Asiakirjamuoto tukee pitkäaikaista säilytystä.

Rahoituslaskelma*

Sanasto ry

RAHOITUSLASKELMA

Korkeavuorenkatu 30 A 5 krs
00130 Helsinki
Y-tunnus 1981169-8

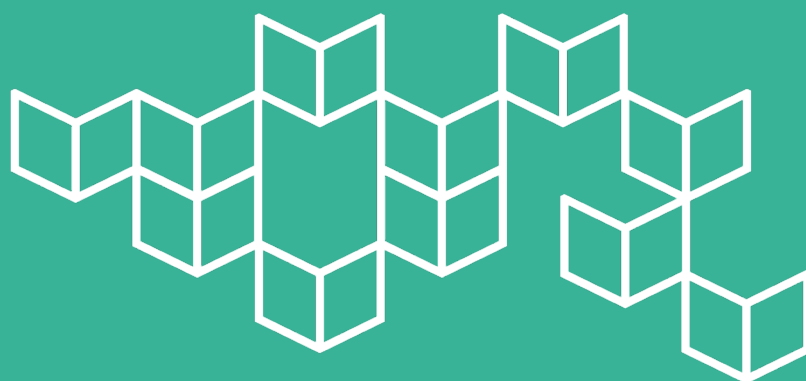
Rahayksikkö EURO	31.12.2023	31.12.2022
Toiminnan rahavirta		
Varsinaisesta toiminnasta saadut maksut	13 017 559,31	12 548 413,62
Maksut varsinaisen toiminnan kuluista	-1 359 374,80	-1 387 512,55
Varsinaisen toiminnan rahavirta	11 658 184,51	11 160 901,07
Varainhankinnasta saadut maksut		
Jäsenmaksut	2 000,00	2 000,00
Sijoitus- ja rahoitustoiminnasta saadut maksut	188 500,55	85 347,74
Maksut rahoitustoiminnan kuluista	-106 058,67	-88 468,70
	82 441,88	-3 120,96
Toiminnan rahavirta (A)	11 742 626,39	11 159 780,11
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-44 595,46	-105 654,65
Lisäys arvopapereissa	-65 764,05	741 619,84
Investointien rahavirta (B)	-110 359,51	635 965,19
Tilitysten rahavirta		
Tilitykset kotimaisille ja ulkomaisille oikeudenomistajille	-12 634 779,97	-11 673 987,88
Tilityksiin liittyvän ennakonpidätysvelan muutos	39 756,24	-77 794,36
	-12 595 023,73	-11 751 782,24
Tilitysten rahavirta (C)	-12 595 023,73	-11 751 782,24
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys(+)/vähennys(-)	-962 756,85	43 963,06
Rahavarat tilikauden alussa	6 184 206,22	6 140 243,16
Rahavarat tilikauden lopussa	5 221 449,37	6 184 206,22

* 2014/26/EU liitteen kohta 1. a)

Sanasto ry, Sanasto rf

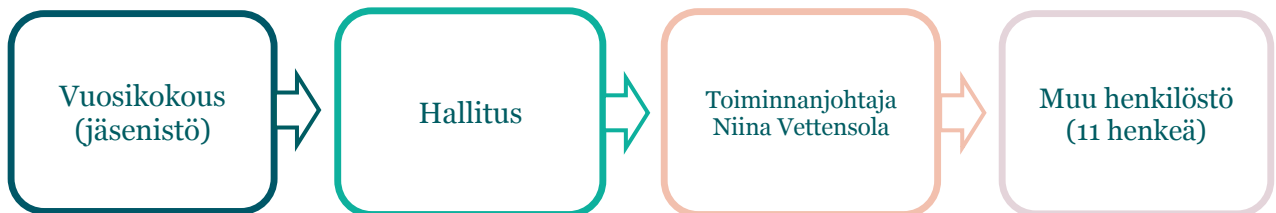
OIKEUDELLINEN JA
HALLINNOLLINEN
RAKENNE

OIKEUDELLINEN JA HALLINNOLLINEN RAKENNE⁵

Sanasto on voittoa tavoittelematon aatteellinen yhdistys, jonka tarkoituksena on edistää, valvoa ja hallinnoida kirjallisuuden alan tekijöiden oikeuksia Suomessa ja ulkomailla.

Sanaston organisaatio

Sanaston uutena toiminnanjohtajana vuoden 2023 alusta aloitti **Niina Vettensola**.

Sanastolla on neljä jäsenjärjestöä:

- Finlands svenska författareförening rf
- Suomen Kirjailijaliitto ry
- Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry
- Suomen tietokirjailijat ry

Sanaston toimintaa ohjaa kuusihenkinen hallitus, jossa jokaisella jäsenjärjestöllä on edustus.

Vuonna 2023 Sanaston hallituksen muodostivat:

Puheenjohtaja

Peter Sandström, Finlands svenska författareförening rf

Muut jäsenet

Rainer Oesch, varapuheenjohtaja, Suomen tietokirjailijat ry (varajäsen Anne Mäntynen)

Laura Jänisniemi, Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry (varajäsen Kaijamari Sivill)

Juha-Pekka Koskinen, Suomen Kirjailijaliitto ry (varajäsen Paula Havaste)

Anne Rutanen, Suomen tietokirjailijat ry (varajäsen Sanna Haanpää)

Ilmi Villacís, Suomen Kirjailijaliitto ry (varajäsen Laura Honkasalo).

Sanaston hallituksen jäsenille, hallituksen kokouksissa läsnäolleille varajäsenille ja toiminnanjohtajalle vuonna 2023 maksettujen palkkojen, palkkioiden, tekijänoikeuskorvausten ja muiden etujen yhteissumma oli 218 359,73 euroa.⁶ (Toiminnanjohtajalla on puhelin- ja lounasseteliedun lisäksi virikesetelietu.)

⁵ 2014/26/EU liitteen kohta 1. d)

⁶ 2014/26/EU liitteen kohta 1. f)

Vuonna 2023 Sanasto oli jäsenenä seuraavissa järjestöissä:

- Bibliofilien Seura ry
- CISAC
- European Writers' Council EWC
- International Authors Forum IAF
- Luovan työn tekijät ja yrittäjät Luovat ry
- Pro Lastenkirjallisuus – Pro Barnlitteraturen ry
- Suomen Kirjastoseura ry
- Suomen tekijänoikeudellinen yhdistys ry
- Suomen teollisoikeudellinen yhdistys ry
- Tekijänoikeusakatemia ry
- Tekijänoikeuden tiedotus- ja valvontakeskus ry

Sanastolla ei ole omistuksia yrityksissä tai yhteisöissä.⁷

KIELTÄYTYMISET MYÖNTÄÄ KIRJALLISUUDEN KÄYTTÖLUPAA

Sanasto ei myönnä kirjallisuuden käyttö lupaa seuraavissa tilanteissa:

1. käyttö lupaa ei tarvita (esim. kirjallisuuden esittäminen perhejuhliissa, opetuksen yhteydessä tai jumaalan palveluksessa)
2. lupapyyntö kohteena on tekijänoikeus vapaa materiaali (tekijänoikeus rauennut)
3. Sanasto ei hallinnoi lupapyyntö koskevaa kirjallisuuden jälkikäyttö aluetta, tai Sanastolla ei ole oikeudenhaltijan valtuutusta ko. alueen hallinnoimiseksi. Näissä tilanteissa Sanasto kuitenkin ohjaa lupapyyntö suoraan oikeudenhaltijalle, mikäli hänen yhteystietonsa ovat saatavilla ja mikäli oikeudenhaltija on antanut Sanastolle luvan yhteystietojensa luovuttamiseen.

Vuonna 2023 Sanasto ei ole kieltäytynyt myöntämästä kirjallisuuden käyttö lupia sellaisilla käyttö alueilla, joilla Sanastolla on valtuudet myöntää käyttö lupaa.⁸

MUUTA HUOMIOITAVAA

Sanastolla on käynnissä riita-asia, jossa on nostettu kanne tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen. Riita-asian osalta on ryhdytty asianmukaisiin toimenpiteisiin.

---

⁷ 2014/26/EU liitteen kohta 1. c)

⁹ 2014/26/EU liitteen kohta 1. c)

TALOUDELLISET TIEDOT (TUOTOT JA KULUT)

Sanaston tuotot koostuvat pääosin tilikauden aikana kerätyistä tekijänoikeuskorvauksista. Muita tuottoja saadaan sijoitustoiminnasta sekä jäsenjärjestöiltä kerättävästä vuotuisesta jäsenmaksusta. Vuonna 2023 jäsenmaksu oli 500 euroa.

Merkittävin osuus kuluista koostuu henkilöstökustannuksista sekä it-järjestelmien kehitys- ja ylläpitokustannuksista. Yhdistyksen toiminnan kulut katetaan kerätyistä tekijänoikeuskorvauksista tehtävillä hallinnointikulupidätyksillä ja jäsenmaksutuotoilla sekä mahdollisilla sijoitustoiminnan tuotoilla. Kirjastojen lainaustiedon hankinnasta muodostuvat kulut katetaan opetus- ja kulttuuriministeriön vuosittain edellä mainittuun käyttötarkoitukseen osoittamista varoista.⁹

Toiminnan kuluja ei ole mahdollista kohdistaa yksilöidysti hallinnoitavien oikeuksien luokkiin. Menetelmänä kulujen kohdistamisessa on, että hallinnointikulupidätyksellä katetaan vuoden aikana kirjallisuuden tekijänoikeuksien hallinnoinnista syntyneet kulut.¹⁰ Sanasto edustaa yhtä oikeudenhaltijaryhmää: kirjallisuuden tekijät. Kaikilla Sanaston hallinnoimilla teosten käytön alueilla hallinnoidaan samaa teosrepertuaaria, ja kaikki toiminnan kulut liittyvät oikeuksien hallinnointiin.¹¹

Vuonna 2023 Sanaston kulupidätys oli lainauskorvauksen osalta 10,56 % ja muiden hallinnoitujen oikeusluokkien korvausten osalta 9 %. Kerätyistä korvauksista ei tehdä muita vähennyksiä kuin hallinnointikulupidätys.¹²

Lainauskorvauksista ja Celia-omakirjalainakorvauksista varataan vuosittain Sanaston hallituksen päättämä osuus vaateita, reklamaatioita ja oikaisuja varten (varaus yllättäville vaatimuksille). Korvausten vanhentuessa varaus puretaan ja tilitetään viimeisen tilityksen yhteydessä lisätilityksinä kyseisenä määrärahavuotena korvaukseen oikeutetuille tekijöille. Vuonna 2023 varauksen suuruus oli 5 %.¹³

Ulkomailta vastavuoroisuussopimusten perusteella kerätyistä korvauksista pidätetään 5 % hallinnointikulupidätys. Vastavuoroisuussopimusten nojalla ulkomaille maksettavista korvauksista pidätetään Sanaston kulolain voimassa olevan kuluprosentin mukainen hallinnointikulupidätys.

Vuonna 2023 sijoitustoiminnasta kertyi tuottoja noin 82 000 euroa. Jos tuottoja kertyy, niitä ei jyvitetä erikseen jokaiselle hallinnoitavalle oikeusluokalle. Jos sijoitustoiminnasta kertyy nettotuottoja, ne käytetään Sanaston vuosikokouksen (yleiskokouksen) päätöksellä kokonaisuudessaan kattamaan vuoden aikana syntyneitä toiminnan kuluja ja näin ollen pienentämään oikeudenhaltijoilta perittävää kulupidätystä.¹⁴ Sijoitustoiminnan nettotuotoista ei tehdä hallinnointikulupidätystä tai muita vähennyksiä.¹⁵

---

⁹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iv)

¹⁰ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) i)

¹¹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iii)

¹² 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iii), v), vi)

¹³ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) ii), v)

¹⁴ 2014/26/EU liitteen kohta 2. a)

¹⁵ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) ii)

Sanaston vuoden 2023 tuotot ja niistä tehdyt vähennykset sekä yhdistyksen kulut. Kulut katetaan hallinnointikulupidätyksillä sekä toiminnan muilla tuotoilla.

SANASTON TUOTOT JA KULUT VUONNA 2023

Vuoden 2023 aikana kerätyt tekijänoikeuskorvaukset (korvauslaji vastaa hallinnoitujen oikeuksien luokkaa)¹⁶

Korvauslaji (oikeuksien luokka)	Kerätty	Hallinnointikulupidätys ¹⁷	Hallinnointikulupidätys ¹⁸	Varaukset yllättäville vaatimuksille	Tilitettävissä oikeudenomistajille ¹⁹
Lainauskorvaus*	11 975 249 €	10,56 %	1 265 473 €	598 762 €	10 111 014 €
E-lainauskorvaus*	433 251 €	10,56 %	39 893 €	21 623 €***	363 145 €
Omakirjalainauskorvaus	150 504 €	9 %	13 549 €	7 527 €	129 428 €
Radio- ja tv-käyttökorkorvaukset	76 873 €	9 %	6 919 €	- €	69 954 €
Ulkomailta kerätyt radio- ja tv-käyttökorkorvaukset	1 073 €	5 %	54 €	- €	1 020 €
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus	3 945 €	9 %	355 €	- €	3 590 €
Esityskorvaukset	13 462 €	9 %	1 212 €	- €	12 250 €
Julkaisukorvaukset**	159 153 €	9 %	14 324 €	- €	144 829 €
Radio- ja televisioarkistokorvaukset	89 450 €	9 %	8050,50	-	81 400 €
Yhteensä	12 902 997 €		1 349 828 €	627 912 €	10 843 318 €

* Summa ei sisällä lainaustiedon hankintaan osoitettua 60 000 €

** Sisältää myös tapahtumamateriaali- ja näyttelyluvista kerätyt korvaukset

***Varausta yllättäville vaatimuksille ei ole kirjattu tilinpäätökseen. Tullaan korjaamaan vuonna 2024.

MUUT TUOTOT²⁰

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot kulujen jälkeen	82 441,88 €
Jäsenmaksutuotot	2 000 €
Lainauksetiedon hankintaan saadut korvaukset	60 000 €

KULUT²¹

Henkilöstökulut	-842 444,70 €
Poistot	-69 236,15 €
Muut kulut	-534 120,05 €
Kulut yhteensä	-1 445 800,90 €

¹⁶ 2014/26/EU liitteen kohta 2. a), b) ii)

¹⁷ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) vi)

¹⁸ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iv), v)

¹⁹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

²⁰ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) iv)

²¹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. b) i), ii)

OIKEUDENOMISTAJILLE KUULUVAT MÄÄRÄT

Sanasto tilittää keräämiään tekijänoikeuskorvauksia yhdistyksen hallituksen vuosittain hyväksymän tilitysten maksuaikataulun mukaisesti. Vuonna 2023 tehtiin neljä tilitystä.²²

TILITYSAIKATAULU JA MAKSETUT KORVAUKSET VUONNA 2023

20.2.2023

Radio- ja televisiokäyttö
Radio- ja televisioarkistokäyttö (täydennystilitys)
Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset

5.6.2023

Lainauskorvaus (täydennys- ja lisätilitykset)
Celian omakirjalainat
Radio- ja televisiokäyttö
Radio- ja televisio arkistokäyttö
Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset

4.9.2023

Radio- ja televisiokäyttö
Radio- ja televisio arkistokäyttö
Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset

4.12.2023

Lainauskorvaus (ensimmäinen tilitys vuoden 2022 kirjastolainoista)
Celian omakirjalainat
Radio- ja televisiokäyttö
Radio- ja televisio arkistokäyttö
Esitys-, julkaisu- ja näyttelykorvaukset

---

²² 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) iii)

Sivun 29 taulukossa on esitetty vuoden aikana kerätyistä korvauksista hallinnointikulupidätyksen (ja mahdollisen varauksen yllättäville vaatimuksille) jälkeen oikeudenhaltijoille yhteensä tilitettävissä olevat määrät. Korvaukset kohdistetaan yksittäisille tekijöille jo korvausten keräysvaiheessa. Korvauksen kohdistamisella tarkoitetaan, että korvaus liitetään tiettyyn oikeudenhaltijaan. Mikäli oikeudenhaltija on ilmoittanut Sanastolle tilitystä varten tarvittavat tiedot, maksetaan korvaus hänelle seuraavassa tilitysaikataulun mukaisessa tilityksessä. Lainauskorvausten ja Celia-omakirjalainakorvausten osalta korvaukset kohdistetaan tekijälle siinä vaiheessa, kun hän rekisteröityy Sanaston asiakkaaksi ja ilmoittaa teosluettelonsa asiakkuusjärjestelmään. Sanastossa käytössä olevassa termistössä tilittäminen tarkoittaa samaa kuin korvauksen maksaminen oikeudenhaltijalle.²³

Seuraavassa taulukossa esitetään vuoden aikana tehtyjen tilitysten yhteenveto korvauslajeittain (eli hallinnointivien käyttöoikeusluokkien mukaisesti) sekä vuoden päätteeksi jäljellä oleva jakovelka oikeudenomistajille. Tilitetyt summat sisältävät sekä vuoden 2023 aikana kerätyjä (s. 29 taulukko) että jo aiempina vuosina kerätyjä korvauksia. Osa Sanaston loppuvuodesta keräämistä kirjallisuuden käyttökorvauksista kerätään vielä vuoden viimeisen tilityksen jälkeen, jolloin ne merkitään tilinpäätökseen jakovelkoina ennen seuraavana vuonna tehtäviä tilityksiä. Jakovelka sisältää tässä tapauksessa sekä oikeudenhaltijoille jo kohdistetut määrät että lainauskorvausten ja omakirjalainakorvausten osalta myös oikeudenhaltijoille vielä kohdistamattomat määrät vuonna 2023 ja sitä aiemmin kerätyistä korvauksista.²⁴ Tarkempi erittely tilikauden aikana tilitetyistä korvauksista ja tilikauden päätteeksi jäljellä olevista jakoveloista oikeudenomistajille esitetään alla olevan yhteenvetotaulukon jälkeen.

TEHDYT TILITYKSET JA OIKEUDENOMISTAJILLE KUULUVAT MÄÄRÄT

Korvauslaji	Tilitetty (maksettu) 1.1.–31.12.2023²⁵	Jakovelat oikeudenomistajille 31.12.2023²⁶
Lainauskorvaus	11 908 348 €	6 712 407 €
E-lainauskorvaus	198 471 €	204 887 €
Omakirjalainakorvaus	144 461 €	91 541 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset	64 408 €	94 844 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset	116 431 €	272 434 €
Kirjasto-, arkisto- ja muuseokorvaus	932 €	34 807 €
Esityskorvaukset	12 505 €	8 557 €
Julkaisukorvaukset	133 130 €	61 025 €
Varaukset yllättäville vaatimuksille*		2 449 770 €
Yhteensä	12 578 686 €	9 930 270 €

* Sisältää lainauskorvauksista ja omakirjalainakorvauksista vuosittain tehtyt 5 % varaukset, jotka puretaan ja tilitetään oikeudenomistajille korvausten vanhentuuessa.

²³ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

²⁴ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

²⁵ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) ii)

²⁶ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

Vuoden 2023 aikana tilitetyt (maksetut) korvaukset eriteltynä korvausten ke- räysvuoden mukaan:²⁷

Lainauskorvaus 2019*	2 907 657,09 €
Lainauskorvaus 2020	147 621,48 €
Lainauskorvaus 2021	186 381,13 €
Lainauskorvaus 2022	300 646,06 €
Lainauskorvaus 2023	8 366 042,11 €
Yhteensä	11 908 347,87 €

*Vuoden 2019 lainauskorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2023

E-lainauskorvaus 2023	198 471,45 €
Yhteensä	198 471,45 €

Omakirjalainakorvaus 2018*	30 353,68 €
Omakirjalainakorvaus 2019	2 228,30 €
Omakirjalainakorvaus 2020	2 000,74 €
Omakirjalainakorvaus 2021	1 439,04 €
Omakirjalainakorvaus 2022	108 439,36 €
Yhteensä	144 461,12 €

*Vuoden 2018 omakirjalainakorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2023

Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2018*	243,65 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2017	312,73 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2020	982,05 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2021	1 569,43 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2022	14 252,94 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2023	47 047,38 €
Yhteensä	64 408,18 €

*Vuoden 2018 radio- ja tv-käyttökorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2023

---

²⁷ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) ii)

Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2018	- €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2019	- €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2020	- €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2021	2 573,34 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2022*	113 857,50 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2023	- €
Yhteensä	116 430,84 €

*Vuoden 2022 radio- ja tv-arkistokorvauksia tilitettiin ensimmäisen kerran vuonna 2023.

Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus 2020	932,31 €
Yhteensä	932,31 €

Esitysluvat 2018*	5,76 €
Esitysluvat 2019	529,48 €
Esitysluvat 2020	325,02 €
Esitysluvat 2021	622,42 €
Esitysluvat 2022	4 213,38 €
Esitysluvat 2023	6 736,06 €
Esitysluvat 2024	72,92 €
Yhteensä	12 505,04 €

*Vuoden 2018 esityskorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2023

Julkaisuluvat 2018*	- €
Julkaisuluvat 2019	20,02 €
Julkaisuluvat 2020	40,04 €
Julkaisuluvat 2021	- €
Julkaisuluvat 2022	41 366,28 €
Julkaisuluvat 2023	91 703,25 €
Yhteensä	133 129,59 €

*Vuoden 2018 julkaisukorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2023

Kerätyistä korvauksista tilikauden lopussa jakamatta olevat kokonaismäärät (jakovelat) eriteltyinä:²⁸

Alla esitetyt summat sisältävät lainauskorvausten ja omakirjalainakorvausten osalta summat, jotka on pystytty kohdistamaan, mutta ei vielä tilittämään oikeudenhaltijoille sekä summat, joita ei vielä ole pystytty kohdistamaan oikeudenhaltijoille. Kaikkien muiden korvauslajien kohdalla esitetyt summat on kohdistettu, mutta ei vielä tilitetty oikeudenhaltijoille.

Lainauskorvaus 2019*	- €
Lainauskorvaus 2020	2 076 207,24 €
Lainauskorvaus 2021	1 565 221,73 €
Lainauskorvaus 2022	1 282 981,71 €
Lainauskorvaus 2023	1 787 996,43 €
Yhteensä	6 712 407,11 €

*Vuoden 2019 lainauskorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2023

E-lainauskorvaus 2023	204 886,96 €
Yhteensä	204 886,96 €

Omakirjalainakorvaus 2018*	- €
Omakirjalainakorvaus 2019	17 984,15 €
Omakirjalainakorvaus 2020	28 226,01 €
Omakirjalainakorvaus 2021	24 305,88 €
Omakirjalainakorvaus 2022	21 025,08 €
Yhteensä	91 541,12 €

*Vuoden 2018 omakirjalainakorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2023

Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2018*	- €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2019	21 183,79 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2020	14 663,16 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2021	18 463,65 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2022	11 131,09 €
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2023	29 402,63 €
Yhteensä	94 844,32 €

*Vuoden 2018 radio- ja tv-käyttökorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2023

²⁸ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) i), iv), v)

Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2018	- €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2019	54 359,17 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2020	45 178,33 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2021	54 294,61 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2022	37 202,50 €
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2023*	81 399,50 €
Yhteensä	272 434,11 €

*Vuoden 2023 radio- ja tv-arkistokorvauksia tilitetään ensimmäisen kerran vuonna 2024

Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus 2020	28 305,23 €
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus 2021	- €
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus 2022	1 456,00 €
Kirjasto-, arkisto- ja museokorvaus 2023	5 046,20
Yhteensä	34 807,43 €

Esitysluvat 2018*	- €
Esitysluvat 2019	2 563,88 €
Esitysluvat 2020	324,84 €
Esitysluvat 2021	558,20 €
Esitysluvat 2022	1 688,19 €
Esitysluvat 2023	3 406,45 €
Esitysluvat 2024	15,53 €
Yhteensä	8 557,09 €

*Vuoden 2018 esityskorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2023

Julkaisuluvat 2018*	- €
Julkaisuluvat 2019	1 510,74 €
Julkaisuluvat 2020	103,98 €
Julkaisuluvat 2021	1 191,99 €
Julkaisuluvat 2022	5 130,95 €
Julkaisuluvat 2023	53 087,73 €
Yhteensä	61 025,39 €

*Vuoden 2018 julkaisukorvauksia tilitettiin viimeisen kerran vuonna 2023

Varaus yllättäville vaatimuksille – lainauskorvaus 2019*	- €
Varaus yllättäville vaatimuksille – lainauskorvaus 2020	599 997 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – lainauskorvaus 2021	598 764 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – lainauskorvaus 2022	598 387 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – lainauskorvaus 2023	598 762 €

Varaus yllättäville vaatimuksille – e-lainauskorvaus 2023**	21 623 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – omakirjalainakorvaus 2018*	- €
Varaus yllättäville vaatimuksille – omakirjalainakorvaus 2019	8 322 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – omakirjalainakorvaus 2020	8 490 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – omakirjalainakorvaus 2021	7 858 €
Varaus yllättäville vaatimuksille – omakirjalainakorvaus 2022	7 527 €
Yhteensä	2 449 770 €

*Varaus purettu ja tilitetty oikeudenhaltijoille korvausten vanhenemisen yhteydessä vuonna 2023

**Varausta yllättäville vaatimuksille ei ole kirjattu tilinpäätökseen. Tullaan korjaamaan vuonna 2024.

Toimet oikeudenhaltijoiden tavoittamiseksi ja jakamatta jääneiden korvausten käyttö

Sanaston tilitysperiaatteiden mukaisesti korvaukset tilitetään juuri niille tekijöille, joille ne kuuluvat. Sanasto pyrkii aktiivisesti tavoittamaan tekijöitä, joille se on kerännyt korvauksia, mutta jotka eivät vielä ole rekisteröityneet Sanaston asiakkaiksi. Tavoittelun perustana toimivat kerätyt korvaukset, jotka pystytään käyttöraporttien perusteella kohdistamaan tekijöille ja heidän teoksilleen. Lainauskorvausten ja Celia-omakirjalainakorvausten osalta Sanasto käy läpi lainaustilastoja ja pyrkii tavoittamaan mahdollisimman tehokkaasti henkilöt, joille on kertynyt lainoja. Tavoittelutyötä tehdään olemalla oikeudenhaltijoihin yhteydessä henkilökohtaisesti sekä esimerkiksi tiedottamalla eri viestintäkanavissa.

Syyt tilitysten viivästymisiin johtuvat siitä, ettei korvauksiin oikeutettuja oikeudenhaltijoita ole pystytty tavoittamaan, he eivät ole tavoittamisesta huolimatta rekisteröityneet Sanaston asiakkaiksi, tai oikeudenhaltija ei ole toimittanut Sanastolle korvausten tilittämistä varten tarvittavia riittäviä tietoja (esim. henkilö ei ole lisännyt omia teoksiaan Sanaston asiakkuusjärjestelmään tai toimittanut pankkitilinumeroaan).²⁹ Yhteishallinnointilaki velvoittaa yhteishallinnointiorganisaatiota ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin oikeudenhaltijoiden tunnistamiseksi ja tavoittamiseksi, jotta tekijänoikeuskorvaukset saataisiin tilitettyä mahdollisimman tehokkaasti. Sanasto julkaisee vuosittain verkkosivuillaan listan oikeudenhaltijoista, joille on kertynyt tekijänoikeuskorvauksia, mutta joita ei vielä ole tavoitettu korvausten tilittämiseksi. Lainauskorvausten ja Celia-omakirjalainakorvausten osalta edellä mainittua listaa ei ole mahdollista julkaista, sillä korvausten laskentaa varten Sanasto tarvitsee asiakkuusjärjestelmään ilmoitettavan oikeudenhaltijan teosluettelon sekä tekijäroolin ja tekijämäärän kussakin teoksessa. Julkaistun listan yhteydessä kehoitetaan kuitenkin kaikkia oikeudenhaltijoita, joiden teoksia on lainattavissa Suomen yleisissä tai korkeakoulukirjastoissa, rekisteröitymään Sanaston asiakkaaksi.

Jos henkilö ei oma-aloitteisesti rekisteröidy Sanaston asiakkaaksi, eikä häntä tavoiteta kolmen vuoden kuluessa korvausten keräysvuoden päättymisestä, katsotaan korvaukset jakamatta jääneiksi (vanhentuneiksi). Vanhentuneet lainauskorvaukset ja omakirjalainakorvaukset tilitetään muille Sanaston asiakkaille lisätilityksinä. Lisätilitysten jälkeen jäljelle jäävän jakojäännöksen käytöstä, kuten muidenkin korvauslajien jakamatta jääneiden varojen käytöstä, päättää yhdistyksen vuosikokous (yleiskokous).³⁰

²⁹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) vi)

³⁰ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) vii)

Vuonna 2023 vanhentuneiden korvausten jakamatta jääneet varat sekä niiden käyttö:³¹

Korvauslaji		Käyttö
Lainauskorvaus 2019	17 756,60 €	Siirto seuraavaksi vanhentuvan määrärahavuoden (2020) jakovaroihin.
Omakirjalainakorvaus 2018	1 650,32 €	Siirto seuraavaksi vanhentuvan korvausvuoden (2019) jakovaroihin
Radio- ja tv-käyttökorvaukset 2018	22 494,70 €	Tilitetty Sanaston jäsenjärjestöille
Radio- ja tv-arkistokorvaukset 2018	43 860,92 €	Tilitetty Sanaston jäsenjärjestöille
Esitysluvat 2018	631,13 €	Tilitetty Sanaston jäsenjärjestöille
Julkaisuluvat 2018	94,58 €	Tilitetty Sanaston jäsenjärjestöille

³¹ 2014/26/EU liitteen kohta 2. c) vii)

MUILTA YHTEISHALLINNOINTIORGANISAATIOILTA SAADUT JA NIILLE TILITETYT MÄÄRÄT

Sanasto on tehnyt vastavuoroisuussopimuksen ruotsalaisen sisärjestönsä ALISin (Administration av litterära rättigheter i Sverige) kanssa. Sopimus koskee kirjallisuuden radio- ja tv-käyttöä. Vastavuoroisuussopimus on solmittu myös tanskalaisen sisärjestön FFS:n (Forfatternes Forvaltningssekab) kanssa. Sopimus koskee kaikkia järjestöjen hallinnoimia oikeuksien luokkia lukuun ottamatta lainauskorvausta. Virolaisen AHF:n (Autorihüvitusfond) kanssa Sanasto on tehnyt kertaluontoisia tilityssopimuksia virolaisten tekijöiden korvausten tilittämiseksi.

Vastavuoroisuussopimusten nojalla Suomessa kerättyjen ulkomaisten kirjallisuuden tekijöiden korvauksista tehdään kulupidätys Sanaston kulloinkin voimassa olevan kulupidätysprosentin mukaisesti. Vuonna 2023 kulupidätys näiden korvausten osalta oli viisi prosenttia. Kulupidätyksen lisäksi korvauksista ei ole tehty muita vähennyksiä.³²

Sanasto saa vastavuoroisuussopimusten perusteella ulkomailta kerätyistä suomalaisten kirjallisuuden tekijöiden korvauksista tekijä- ja teoskohtaiset tiedot, joten korvaukset pystytään kohdistamaan ja tilittämään suoraan oikeille oikeudenhaltijoille, mikäli nämä ovat Sanaston asiakkaita. Jos oikeudenhaltija ei ole Sanaston asiakas, pyritään häntä tavoittelemaan korvausten tilittämiseksi. Ulkomailta kerätyistä korvauksista tehdään 5 % kulupidätys.³³

MUILTA YHTEISHALLINNOINTIORGANISAATIOILTA SAADUT MÄÄRÄT JA NIISTÄ TEHDYT VÄHENNYKSET³⁴

Yhteisö	Maa	Korvauslaji	Saadut tilitykset	Hallinnointikulupidätys
ALIS	Ruotsi	Radio- ja tv-käyttökorvaukset	1 073,44 €	5 %

MUILLE YHTEISHALLINNOINTIORGANISAATIOILLE MAKSETUT MÄÄRÄT JA NIISTÄ TEHDYT VÄHENNYKSET³⁵

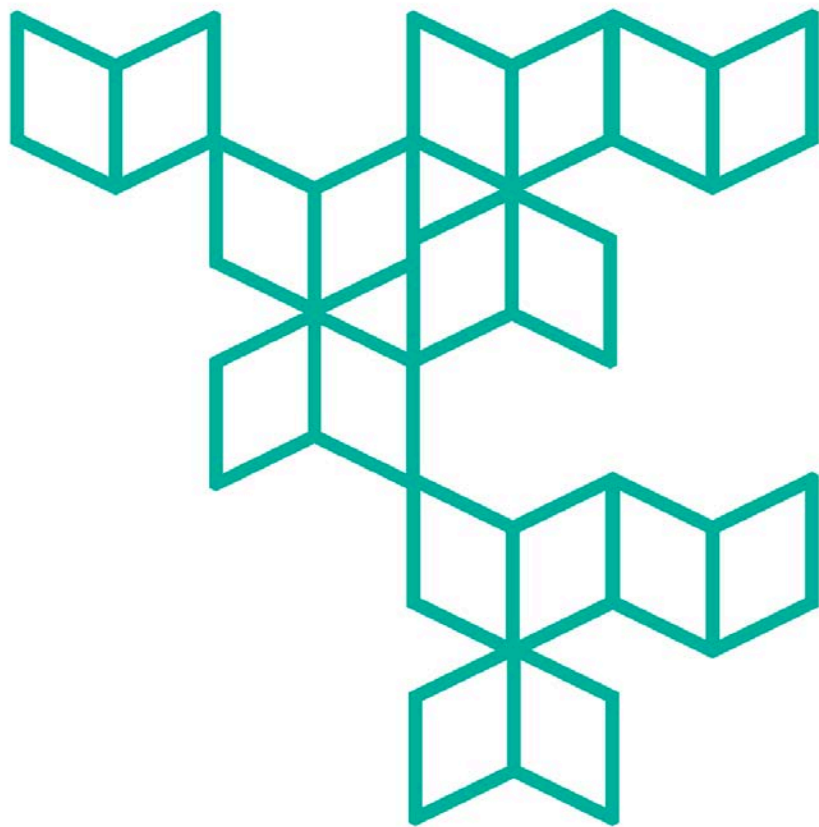
Yhteisö	Maa	Korvauslaji	Maksetut tilitykset	Hallinnointikulupidätys
ALIS	Ruotsi	Radio- ja tv-käyttökorvaukset	196,80 €	9 %
ALIS	Ruotsi	Radio- ja tv-arkistokorvaukset	3871,22 €	9 %
FFS	Tanska	Radio- ja tv-arkistokorvaukset	4781,66 €	9 %

³² 2014/26/EU liitteen kohta 2. d) ii)

³³ 2014/26/EU 2. d) iv)

³⁴ 2014/26/EU 2. d) i), iii), iv)

³⁵ 2014/26/EU 2. d) i), ii)

SANASTO
Korkeavuorenkatu 30 A
00130 HELSINKI

+358 9 5629 3300
info@sanasto.fi
sanasto.fi

 fb.com/sanasto
 @sanasto